

Groeiagenda Drechtsteden

ENERGIETRANSITIE

Gaan voor
nieuwe
energie

De Drechtsteden gaan al enige jaren voortvarend aan de slag met de Energietransitie. Hiervoor is in 2017 de Energiestrategie Drechtsteden Energieneutraal 2050 opgesteld en in 2018 met ruim dertig partijen het Energieakkoord Drechtsteden gesloten. De Energiestrategie Drechtsteden bevat een gedeelde en gedragen visie op de toekomst van onze energievoorziening, die onder andere moet leiden tot schone, duurzame en betaalbare energie. Op basis van de Energiestrategie Drechtsteden hebben wij ons tot doel gesteld om vóór het jaar 2050 energieneutraal te zijn.

Dit doel willen wij realiseren met de hoogst haalbare maatschappelijke opbrengst. We gaan daarom voor een betaalbare, betrouwbare, duurzame en rechtvaardige energievoorziening, waarbij de balans met onze regionale en lokale economie, leefbaarheid en kwaliteit van landschap en natuur voorop staat.

Binnen de huidige context moeten wij helaas concluderen dat de **randvoorwaarden voor de energietransitie nog niet op orde zijn**. Relevante wetgeving is nog in ontwikkeling, ambtelijke capaciteit binnen gemeenten is te schaars én de kosten zijn in de meeste gevallen nog te hoog. Er kunnen wel stappen worden gezet, maar we hebben nog geen realistisch handelingsperspectief om onze ambities te realiseren.

We vragen daarom nadrukkelijk uw aandacht voor de onderstaande thema's:

Borging van brede welvaart in de energietransitie

De Drechtsteden willen de energietransitie realiseren met de hoogst haalbare maatschappelijke opbrengst. We gaan daarom voor een betaalbare, betrouwbare, duurzame en rechtvaardige energievoorziening, waarbij de balans met onze regionale en lokale economie, leefbaarheid en kwaliteit van landschap en natuur voorop staat.

De Drechtsteden pleiten daarom voor een aanpassing van de beoogde Omgevingswet met een juridische basis voor sturing op maatschappelijke baten.

Financiële impact netbeheerders elektriciteit

De energietransitie heeft enorme financiële gevolgen voor netbeheerders. We zien dat er momenteel landelijk aandacht is voor het beperken van deze financiële impact. Ook na deze beperkende maatregelen zullen de financiële gevolgen voor netbeheerders echter aanzienlijk zijn.

De Drechtsteden pleiten voor meer aandacht voor de financiële gevolgen die vanwege de energietransitie bij netbeheerders optreden. Het volledig neerleggen van deze rekening bij de netbeheerders en hun aandeelhouders is géén toekomstbestendige oplossing.

Ruimte voor de uitvoeringspraktijk van gemeenten (warmtewet)

Om de betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid van warmtenetten te kunnen borgen, moet deze vitale infrastructuur ook als publieke aangelegenheid beschouwd kunnen worden.

De Drechtsteden pleiten met het oog hierop voor een warmtewet die gemeenten de ruimte geeft om regie te voeren en te sturen op lokaal maatwerk, waaronder publiek eigendom van alle warmte-infrastructuur.

foto: Anke Bot

Een heldere en gezamenlijke boodschap

De Drechtsteden hebben behoefte aan een eenduidige boodschap en toekomstbestendige samenwerking tussen decentrale overheden en het Rijk. Het is belangrijk om hierin onderscheid te maken tussen relevante technieken vóór 2030 en aanvullende technieken en innovaties die pas na 2030 relevant zijn. Uitingen van de Rijksoverheid beïnvloeden het draagvlak voor de energietransitie in de regio en kunnen de gezamenlijke opgave en aanpak ondermijnen.

Het is essentieel dat het kabinet de urgentie van de energietransitie steviger benadrukt en dat we als overheden een duidelijke en gezamenlijke boodschap uitdragen.

Capaciteit en slagkracht gemeenten

De energietransitie is een ingewikkelde operatie, die veel van de gemeenten vraagt aan expertise en inzet van medewerkers. Het is hiermee een substantiële nieuwe taak die gemeenten er niet zomaar bij kunnen nemen. Het recent gepubliceerde advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) onderschrijft deze conclusie.

De Drechtsteden pleiten er daarom voor om de aanbevelingen van de ROB over te nemen en onze gemeenten in staat te stellen om het klimaatakkoord met voldoende capaciteit uit te voeren.

Bekostiging woonlastenneutraliteit

In het klimaatakkoord is de term woonlastenneutraliteit gebezigd. De randvoorwaarden zijn momenteel onvoldoende op orde om dit uitgangspunt recht te doen.

De Drechtsteden steunen de door de Kamer bepleite inzet op woonlasten-neutraliteit bij het aardgasvrij maken van woningen voor gemeenten en inwoners. Het moet haalbaar en betaalbaar zijn voor bewoners en financiering moet voor alle huiseigenaren mogelijk zijn. Dit vereist echter wel een structurele oplossing van het Rijk voor de hoge kosten die met de transitie samenhangen.

Gelijk speelveld energiedragers

Investerings- (verzwaring van) het elektriciteitsnet, warmtenetten en innovaties worden momenteel op zeer verschillende manieren gedaan. De Drechtsteden vragen aandacht voor het creëren van een gelijk speelveld voor de verschillende energiedragers¹ en doelgroepen² binnen de warmtetransitie.

De Drechtsteden pleiten voor een energierechtvaardig, techniek onafhankelijk en transparant speelveld binnen de warmtetransitie.

